

Az osztrák cs magyar flotta története a kezdetektől a XX. századig

Hozzáadta: olaf
2004. október 23. Szombat 11:08

Trieszt város tanácsa 1382-ben a kő tengeri hatalommal, (Velencevel és Aquilejával) szemben III. Leopold Habsburg herceg (Steiermark uralkodója és a birodalomalapító Rudolf bátyja) védelme alá helyezi a várost. A Császári-Királyi haditengerészet története ettől az évtől származhat, hiszen Ausztria tengeri kijáratához jutott. Az 1400-as években bekebelezi Fiumét, majd a horvát-dalmát partvidéket, amely Magyarországig része volt, még a mohácsi csatában el esett II. Lajos magyar király. Az 1541-es szerződés szerint Magyarországig és Csehországig és velük egyaránt partvidékek is Ausztriára szállt (152).

Az első 300 évben a török elleni védekezés során ariási jelentőségű tett szert az osztrák flotta, egyúttal háttérbe szorítva a tengeri flottát. Az uskok a török ellen harcoltak az Adrián, amelynek egyik-másik velencei kereskedelmi hajás is áldozatul esett. Ez háborút robbantott ki Graz és Velence között, melynek következtében kő nagy golyó ártalmas kezdődött meg Triesztben. Ezek azonban sohasem szűntek el, mivel a Velencevel történeti bökkenő után elöregtettek azokat. 1702-ben francia hajások támadták meg Triesztet, a rastatti bökkenő során Nápoly és Szardínia Ausztria tulajdonába került, ezzel tengeri nagyhatalom vált. A török elleni háború utolsó nagy háború 1716-tól 1718-ig tartott. Savoyai Jenő herceg szárazföldi hadseregével levonult a Duna mentén Belgrád meghátrálásához, ehhez folyami hadihajásokat vetettek be. III. Károly császárral tájékozta a tengeri kereskedelmet. Trieszt és Fiumét kikötővárossá alakította. A kereskedelem védelmére Triesztben tengeri hajásokat állított fel. (Az évszám: Trieszti Hajás had) Az új osztrák flotta magját hármas Nápolyból származó sorhajás alkotta, ezeknek és a többi újonnan épített hajásnak a feladata a kereskedelem védelme volt. 1725-ben az angol Deigo altengernagy, egyben az első osztrák tengeri flotta parancsnokává nevezték ki. Triesztben sorhajásokat és fregattokat építettek. A flotta zászlója 1730-tól a zászló 1743-tól a zászló 1735-ben a Nápolyi Királyság és a spanyol Bourbonok kezébe került. III. Károly haditengerésze elenyészett. 1737-ben a főkapitányt a genovai Conte Luca Pallavicini saját hajásával. A tengeri hadiflotta főparancsnoka lett, majd 1753-ban megkapta a végleges hajás és egyúttal hadihajás generálisa címet. A fiatal hajás azonban a nem sokkal később az ő kirobbanó török elleni háborúk miatt éretlen volt átadni felszerelésének nagy részét a dunai flottának. Ezáltal másoktól elteremtelt megosztott. A Máriá Terézia 1775-ben megalapította a Trieszti Kelet-Indiai Társaságot, amelynek elnöke William Bolts brit tengerésztiszt lett. Szeptember 26-án a évszám Joseph und Theresia és Wilhelm Bolts parancsnokaija alatt évszám hajászott. A Delagoa-árbán (1777-ben), valamint a Nikobaren (1778-ban) osztrák kolóniái alapított. A hajás 1781. május 6-án érkezett haza. 1781. április 28-án a évszám St. Johann und St. Anna nevű portugál fregatt megjelent a Delagoa-árbán (Mozambikban) az 1777-ben alapított kis osztrák kolóniái elűt. A évszám Ferdinánd nevű hajásokat elkobozták. Pollet kormányzó és csapata fogságba került. Később szabadon engedik őket. II. József harmadik alkalommal alapította meg az osztrák tengeri flottát. Trieszt város a császárral védelmet kőrt az Adriára betörő kalózok ellen. II. József kő kuttert vásárolt (Le Justine, Le Ferme), amelyek 1786. október 4-én Triesztbe érkeztek. Velük végelesen megalakult az Osztrák Tengeri Hadiflotta, amely 1918-ig fennmaradt. Első parancsnoka George Simpson skót származású tiszt volt. Aki ezt a tisztséget 1797. október 31-ig töltötte be. 1786-tól bevezették a piros-fehér-piros lobogót benne a címerrel, tetején a főhercegi koronával. II. József parancsára bevezetett haditengerészeti akadémia. lobogó. A napóleoni háborúk Ausztria tengeri hatalmát fenyegették. A Földközi tengeren hagyományosan tengeri nagyhatalomként számon tartott Anglia játszotta a domináns szerepet és a szent tengeri hatalomra tártó Franciaországot támadta. 1797-ben véget ért Velence ezeréves fennállása, amikor a franciák a velencei kikötő fűggetlenségét megértve elfoglalták a várost és az ott állomásozó hajás nagy részét a campformában (1797. október 17-én) Napóleon Auszriának átadta Velencét. Egy birtokba jutott V. flotta, amely 10 sorhajásból, 7 fregattból állt. 1798-ban Ancona kapitányi után Ausztria 5 sorhajás és néhány kisebb hajás is elfoglalt. Genovát ezután osztrák hajások vették át, még nem adta magát 1800. júniusában. A megszerzett és részben még fűggetlenség állapotban lévő francia sorhajásokkal a lehető leggyorsabban fel kellett állítani a tengeri hadiflottát, az ő. évszám Trieszti Hajás hadat. A flotta parancsnoka L'Espine gróf lett. A hivatalos nyelve az olasz lett. Velencében, 1802-ben megnyitott a haditengerészeti akadémia. A Harmadik koalíció háború a tengerparti területek elvesztésével ért véget 1805-ben. 1806. január 19-én Ausztria kivonul Velencéből átadva a császári- királyi flotta nagy részét Velencének. Miután a francia csapatok elhagyják Triesztet, a megmaradt flottából megalakul a 2. Trieszti Haditengerészet (1806-1809). Az 1809-es schellingbrunn bökkenő eredmények Ausztria kiszorult a tengerről. A császári- királyi flotta hajásit eladták. A Napóleon bukása 1814-ben Velence, Isztria és Dalmácia ismét Ausztria tulajdonába került. Az újjalakuló császári- királyi hajás had 10 sorhajásból, 8 fregattból és 14 briggből állt. 1817-ben a haditengerészeti tiszték száma 96 fő (Császári- Királyi hadsereg 1817-es állomány) akik között olasz származású nemzeti és. Az évszám Austriának és az évszám Augusta hercegének nevű fregattok amelyek a haditengerészet jellegzetes fregatt típusainak első példányai lettek. Ezeket tetek elűszár tengerentélen utazást, mikor Ferenc császárral Leopoldine nevű lányát vitték Brazíliaiban kiszemelt végleges tengerentélen Don Pedrohoz. egy évben kezdődött az osztrák hadihajás egység világra kiterjedő expedíciójának korszaka tengerészekkel, tudósokkal és kalandorokkal a fedélzeten. Idővel ezek az utak öpezték a természetét, másrészt a természetét, hadi és nappali mőzeumok még ma is megtekinthető gyűjteményeinek alapját. Ezen kívül a tengerésztisztjei száma kiképzést jelentettek. 1821-ben a flotta 2 fregattal, 4 brigggel és néhány sánnal Amilcaro Palucci vezetésével vesz a nápolyi forradalom leverésében, de az ellenség flottájával nem került át a szétállításra, mert csapataink a szárazföldön leverik a forradalmat. Ebben az évben alakult meg a Levante hajásraj, amelynek feladata a tórság

kalázzainak legyázás. 1824-ben Amilcaro Palucci delle Roncoe májriki lesz a flotta főparancsnoka. Látrehozza a haditengerészeti főparancsnokságot, az új hajókat építette és névelte a tisztikar látszalmáját. 1826, szeptember 28-án Carolina korvett Skadamiránál elszállít egy gőzmozgós kalázzhajót. November 19-én a Giuso trabakel Cattalo/Arkadia kábelben zányra fut. 1829-ben a marokkói (El Araish) helyi kalázzok rablásiaknak megfokozásáért indult bányászati expedíció, amit Francesco Bandiera vezetett. A hajó 1836-ban megalakul az Osztrák Loyd Az első osztrák tengelyhajózási társaság. 1840-ben egy brit-török-osztrák koalíció sietett Libanonban a török-ellenes agresszor Egyiptommal szemben és egy biztosította az európai befolyást a Kelet-Mediterráneumban. Franz Bandiera ellentengernagy, a hajóhad parancsnoka partraszállt egységet vezetett Saida, Libanon akkori fővárosa kábelbe. A mindössze 19 éves Friedrich herceg, a Guerra parancsnoka Akkon erdőnek megrohmozásával elnyerte a legmagasabb katonai kitüntetést, a Mária Terézia Rend Lovagkeresztjét, valamint szívetegesei legnagyobb elismerését. A haditengerészet 1848-ig velencei volt, hiszen a hivatalos nyelv a fedélzeten az olasz kikiáltották a kábel társaságot. Az olasz származású tiszt és matrózok dezertáltak, csak 70 tiszt és 700 matróz maradt hátra az osztrák lobogáshoz. Trieszt parancsnoka, Gyulai Ferenc gróf vette át a parancsnokságot a megmaradt egységek felállításával, és katonákkal felállítását a legénység. Az új észak-trieszti flotta 1848 tavaszán blokkolt Velence kábel. A világtörténelemben elsőként itt használtak hálóballonból kihajtott bombákat. Radetzky marsall csatájában levett egy lombard-velencei felkelést (ezért jutalomból több kábelzetten a császári és királyi haditengerészet kábel bőséggel kapja.) Ferenc József 1848-ban 18 évesen lett Ferdinánd király császára. Az új hajóhadat Triesztben építette fel. A szolgálati nyelv német lett, az olasz legénység és tiszt és csatlakozott, helyekre a korona minden országban körkeztek tengerészek. 1850 a flotta megújul Hans Brich von Dahlerup altengernagy kidolgozza flottafejlesztési tervét, amely 6 sorhajót, 10 fregattot, 6 korvetet, 24 gőzmozgós, 6 brigget, 6 sárnyat, 36 újgyőnaszáj építési tervét tervezi. Bevezetik a német hivatalos nyelvet. Az Isztria partjainál fekvő Páskó főhadikikötő. 1854-ben Ferdinand Max herceg (Mexikó bőséggel császára és Ferenc József testvére) lett a hajó főparancsnoka. Parancsnoksága alatt a flottát modernizálták. Három csatahajó, nyolc cirkáló, gőzmozgós és kisebb egységek épültek Páskó, Trieszt és Velence hajógyáiraiban. 1854 Ferdinand Miksa herceg lesz a flotta parancsnoka. Fejleszti a flotta hajóit, valamint a kikötői berendezéseket is. 1856-ban kezdeményezi a Novara felújítását, valamint a császári-királyi tengerészeti arzenál alapkelettel Páskóban. A Novara 1843-ban, Velencében észak-méretű néven épült, máig a velencei forradalom alatt átkeresztelték észak-amerikai névre. 1862-ben átépült a gőzmozgós. 1864 Maximilian herceget Mexikóba, ahol császárrá koronázták. 1868-ban hozta vissza a holttestét. 1866-ban ott volt Lisszabon, 1890-ben még mindig szolgálatban volt oktatóhajóként. A Novara fregatt Rea Italia megkosolása 1866 a poroszok megnyerik a tengeri uralomért vállalt kábelgráfi csatát. A fiatal Olasz Királyság szívetkezik a poroszokkal, hogy megkaparintsa a partmenti területeket és Dél-Tirolt. Tegetthoff Lisszabon legyázta a tóleránál oltó Albrecht herceg Custozzánál szírazföldi csatában leverte a kábel olyan erős olasz hadsereget. A kábel győzelem kábelzetten, hogy Ausztria a partmenti területeket (Triesztet, Isztriát), valamint Dalmáciát és Dél-Tirolt nem vesztesé el. 1867-ben kiegyezés után látrejött a dualista állam, az eddigi észak-amerikai-királyi Haditengerészet és észak-amerikai és királyi Haditengerészet. Lápett átelbe. A tengeri hadiflotta az elvetkezendő években a világon tengeri eseményen jelen volt, számos tudományos eredményt ért el. 1868-ban az SMS észak-Donau fregatt a császári állományhoz, az SMS észak-Erzherzog Friedrich kábelben Kelet-ázsiai ment. 1869-ben a Szezi-csatorna megnyitása Ferenc József császár is részt vett, ászszekárelve ezt az éntnepi alkalmat egy szentföldi utazással. A flotta parancsnoka Tegetthoff volt. 1872-74 kábelzetten a Peyer-Weyprecht expedíció a észak-Tegetthoff nevű hajóval sarkvidék kutatására indult, melynek során felfedezték a Ferenc József felület. A jégárból kábelzetten fagyott észak-Tegetthoff-ot legénység elhagyta. Az expedíció résztvevői gyalog verekedtek vissza magukat. 1881 Az észak-Erzherzog Friedrich korvett Hermann Czedit von Brändelsberg fregattkapitány parancsnoksága alatt október 12-én dél-amerikai, dél-afrikai és nyugat-indiai missziós átra indult. 1884 és 1886 kábelzetten az osztrák hajók az egész világon jelen voltak: a észak-Helgoland, Nyugat-Afrikában, a észak-Frundsberg, Kelet-Afrikában és a Vörös-tengeren, az észak-Aurora, Brazília-Amerikában, Dél-Afrikában hajózott, majd tovább Ausztrália felé, a észak-Nautilus, Kelet-ázsiai járt, a észak-Donau, észak-Albatros, Dél-Amerikában, valamint Dél- és Nyugat-Afrikában. 1886 a január és augusztus kábelzetten tartó kráter alatt egy császári és királyi hajó is részt vesz a sziget blokkádjában. (észak-Radetzky fregatt, észak-Kaiser Max, észak-Elisabeth, gőzmozgós, észak-Kerka, újgyőhajó, észak-Lussin, torpedóhajó, észak-XV-XVI. torpedóhajó). A hajóraj sorhajókapitány parancsnoksága alatt áll. 1891, július 28-án Wilhelm Mártir korvettkapitány és legénység a észak-Páskó fedélzetén keleti hosszúságú 21°45,8' és északi szélesség 35°44,8'-nél megméri a Felújítási-tenger (4.404 m) pontját, mely a mai napig a Pola-árok nevet viseli. 1901 a észak-Szigetvár SMS Alois Prapotnik fregattkapitány vezetése alatt kábelzetten-amerikai és észak-európai missziós átra indult. Február 11-én Ausztria Kelet-ázsiai birtok veszi Tientsin vidéket. A 7,1 km²-es területnek 40.000 kábel lakója van. Forrás: Kiss Csaba: A Császári és Királyi flotta kábelzetten